

Udgift for Statskassen, nemlig en Ordning af det kongelige Teaters Forhold. Nu har vi jo Teaterloven til Behandling, og jeg venter, at den vil blive vedtaget saaledes, at Teaterspørgsmaalet skal løses inden Udgangen af 1916. Det vil altsaa sige, at man vil faa den Sag til Behandling i Finansaaaret 1916—17. Til den Tid vil man muligvis nogenlunde kunne se Enden paa de store Bevillinger, der hidtil har været ydede og har maattet ydes til Christiansborg Slot. Ordner man den Sag i 1916—17, vil det være meget passende, om man i 1917—18 kunde ordne Museumsforholdene, da der saa forhaabentlig vil være tilstrækkelige Midler til Stede i Statskassen til, at dette lader sig gøre. Man kan udskyde Sagen til den Tid, idet Dansk Folkemuseums Lejemaal løber til Oktober 1918, og naar Sagen bliver forelagt straks i Samlingens Begyndelse, vil det rimeligvis kunne lykkes at blive færdig i nogenlunde god Tid. Min Plan, hvis jeg skulde faa med Sagen at gøre — og jeg antager, at ogsaa en kommende Ministers Plan maa blive nogenlunde saadan, hvis vi til den Tid kan se bort fra de europæiske Vanskeligheder, vi i Øjeblikket lider under —, maatte da være den at tage det kongelige Teaters Forhold op i 1916 og Museumsforholdene op i 1917. Men jeg indrømmer, at Museums-spørgsmaalet vel heller ikke godt kunde udskydes længere, idet Dansk Folkemuseum ikke blot, som det ærede Medlem for Ringkøbing-Kredsen fremhævede, snarest er at ligne med et Pulverkammer i Øjeblikket, men ogsaa, hvad der har endnu større Betydning, er installeret saaledes, at der er den største Brændfare derved og maaske Fare for Indbrud osv., hvad Staten ikke kan forsvare vedblivende at lade passere.

Jeg kommer dernæst til det Spørgsmaal, som har interesseret de fleste Medlemmer, Spørgsmaalet om Aarhus Teater. Jeg maa gøre opmærksom paa den underligt forskellige Stilling, som visse Medlemmer indtager til Spørgsmaalet om Museer og Spørgsmaalet om Teatre. Medens de i Museumsspørgsmaalet har den største Lyst til at decentralisere, sprede Museerne ud over Landet til alle smaa Byer, har de, naar det gælder Teatret, Lyst til at samle det hele i en enkelt By. Dette synes ikke at rime godt, thi baade Museer og Teatre maa med Hensyn til Statsbidrag betragtes fra samme kulturelle eller folkeopdragende Side. De staar i saa Henseende nogenlunde ens. Enten maa man ønske at sprede Bidraget til denne kulturelle Op-

gave ud over Landet og saa gøre det mindre for hver Anstalt, eller man maa ønske at samle det hele under eet Statsbidrag og maaske derved faa en noget bedre enkelt Anstalt, end man vilde faa ved de mange smaa. Naar man læser Forhandlingerne fra den Samling, da den nu udløbne Bevilling til Aarhus Teater blev vedtaget, kan man ikke frigøre sig for at mene, at den Stemning, der laa bagved det høje Tings Tilslutning til Tanken, var, at der bør i Danmark foruden det ene Kulturcentrum for Teaterdrift i København ogsaa være et andet Kulturcentrum for den Sag i Jylland, og det var da naturligst at vælge Aarhus til dette. Der var der et Teater, og Aarhus er Jyllands største By. Der er paa Øerne og særlig paa Sjælland ikke længere til København, end at det nogenlunde let lader sig gøre at komme dertil og tilbage igen paa samme Dag, hvis der er en Forestilling, man gerne vil se. Ved de Forbindelser, der nu er i Jylland, gør næsten det samme sig gældende for Aarhus' Vedkommende. Derimod lader det sig ikke gøre at komme fra Jylland til København og tilbage igen paa samme Dag, det bliver en Rejse, hvor man maa ligge over. Det var Tankegangen, da man gav Bevillingen til Aarhus Teater. Og det samme er Tilfældet nu. Er man den Gang gaaet med til at støtte et saadant Foretagende, kan man ikke, forekommer det mig, lade være med det nu.

Der er imidlertid tillige en anden Betragtning, man her kan gøre gældende. Det ærede Medlem for Ringkøbing øvede nogen Kritik mod det kongelige Teaters økonomiske Tilstand, og jeg indrømmer, at det store Underskud, der var i Fjor, og det endnu meget større Underskud, der er i Aar, er, om de end kan undskyldes noget med de vanskelige Forhold, ikke lystelige at se paa. Det er jo ikke Meningen her at komme ind paa en Debat om Grundene til det kongelige Teaters slette finansielle Stilling, men selvfølgelig har den sine Grunde, og muligt er det rigtigt, hvad det ærede Medlem fra Ringkøbing pegede paa, at Hovedgrunden er, at de 3 Kunstarter er blandede sammen paa een Scene, saa at de ikke kan komme til for hverandre og Arbejdet ikke kan fordeles paa rette Maade. Det Spørgsmaal skal jeg imidlertid ikke komme ind paa. Men et Faktum er det altsaa, at det gaar ikke videre godt paa det kongelige Teater. Anderledes med Aarhus Teater. Ved at gennemlæse de Forhandlinger, som blev ført, da vi gav det for-